

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΑΚΑΣΑΣ

Το μοντέλο ανάπτυξης “Παράγω &

Υπό ποιες προϋποθέσεις μπορεί να γίνει πράξη το νέο οικονομικό μοντέλο, Παράγω και Εξάγω;

Το Δόγμα “Παράγω και Εξάγω” μεταφράζεται στο ότι έχοντας μια ανταγωνιστική παραγωγή και έχοντας θέσει τις σωστές βάσεις μπορούμε να διεκδικήσουμε μερίδιο στις διεθνείς αγορές. Και αυτό ακριβώς χρειάζεται η ελληνική οικονομία σήμερα για την έξοδο από την ύφεση. Η Ελλάδα έχει ανάγκη από ανταγωνιστική παραγωγή. Στις ανεπτυγμένες οικονομίες η ανταγωνιστικότητα ταυτίζεται σε μεγάλο βαθμό με παράγοντες όπως καινοτομία, υψηλή τεχνολογία, ποιότητα παραγωγής και δημιουργία brand name, δηλαδή αναγνωρίσιμης ετικέτας προϊόντος. Ωστόσο, διαπιστώνουμε ότι ένα μεγάλο μέρος της ελληνικής οικονομίας εξακολουθεί να παράγει προϊόντα και υπηρεσίες χαμηλής εξειδίκευσης, χαμηλού τεχνολογικού περιεχο-

των εξαγωγών θα πρέπει να βασίζεται στη λογική, ότι η πραγματικά υγιής οικονομική ανάπτυξη συμβαίνει όταν η αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης συμβαδίζει με τη μείωση του εμπορικού ελλείμματος, με βραχυπρόθεσμο στόχο τον ισοσκελισμό και μεσοπρόθεσμο το εμπορικό πλεόνασμα (χωρίς τα πετρελαιοειδή).

Κάντε μας έναν απολογισμό της εξαγωγικής απόδοσης της χώρας μας τους τελευταίους μήνες

Οι ελληνικές εξαγωγές από τον Οκτώβριο 2010 διαγράφουν ένα “ράλι ανόδου”, το οποίο κάθε μήνα διαψεύδει και τους πιο αισιόδοξους με την ανέλπιστα θετική πορεία του. Για να γίνω πιο συγκεκριμένος, τα στοιχεία του τρέχοντος έτους που έδωσε στη δημοσιότητα η Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία, δίνουν αύξηση των ελληνικών εξαγωγών για το Μάιο 2011 κατά 54,9% και μείωση του

τα στατιστικά στοιχεία δίνουν ποσοστό 8,1% (ποσοστό υψηλότερο κατά 2,3 ποσοστιαίες μονάδες από το 1ο τρίμηνο 2010), που σημαίνει ότι τα πρώτα βήματα προς την επίτευξη του στόχου 16% συμμετοχής των εξαγωγών, ως ποσοστό του ΑΕΠ, έχουν ήδη ξεκινήσει να πραγματοποιούνται.

Ποια είναι η εξαγωγική δυναμική της χώρας σε σύγκριση με τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ-27;

Η εξαγωγική δυναμική της χώρας μας βελτιώνεται σημαντικά τους τελευταίους μήνες, ωστόσο, σε παράλληλους ρυθμούς κινούνται και οι Ευρωπαϊκές οικονομίες. Πιο συγκεκριμένα, τα στοιχεία της Eurostat, για το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους δίνουν συνολική αύξηση στις εξαγωγές της ΕΕ-27 κατά 20,2%, συγκριτικά με το αντίστοιχο διάστημα του 2010, ενώ συνολικά ανήλθαν σε περίπου €1,07 τρις. Ακόμα, οι εξαγωγές σε επίπεδο Ευρωζώνης για το ίδιο διάστημα σημείωσαν αύξηση κατά 18,7%. Οικονομίες όπως η Βουλγαρία (56%), Εσθονία (55%), Μάλτα (51%), Λιθουανία (50%), Λετονία (41%), Ρουμανία (40%) σημείωσαν ισχυρότερη άνοδο από τη χώρα μας στην εξαγωγική τους δραστηριότητα και κατά συνέπεια η Ελλάδα έχασε μια θέση στην εξαγωγική κατάταξη της ΕΕ-27.

Αναλυτικότερα, ενώ παραδοσιακά τα τελευταία χρόνια κατείχαμε την 21η θέση, πλέον βρισκόμαστε στην 22η θέση και στην 13η θέση στην Ευρωζώνη των 17 χωρών μελών. Σε ό,τι αφορά τη συνεισφορά των εξαγωγών στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, για το διάστημα Ιανουάριος - Μάρτιος 2011 και με απουσία στοιχείων για τις 4 από τις 27 οικονομίες της ΕΕ-27, η Ελλάδα

“ Για 8ο συνεχή μήνα, οι ελληνικές εξαγωγές καταγράφουν αύξηση μεγαλύτερη από 25% ”

μένου και ποιότητας, τα οποία δεν είναι πλέον ανταγωνιστικά στις ανεπτυγμένες αγορές και δεν είναι ικανά να κερδίσουν μερίδιο αγοράς στις ξένες αγορές.

Ουσιαστικά, για να το θέσω με άλλα λόγια, στην πλειοψηφία μας, οι Έλληνες επιχειρηματίες δεν είμαστε σε θέση να προσφέρουμε στους πελάτες του εξωτερικού αυτό που ζητάνε. Η ευθύνη των επιχειρήσεων έγκειται κατά συνέπεια στο ότι χρειαζόμαστε ανταγωνιστικά προϊόντα. Το νέο οικονομικό μοντέλο με την άνοδο

εμπορικού ελλείμματος κατά 54%, συγκριτικά με το Μάιο 2010. Δηλαδή, για 8ο συνεχή μήνα, οι ελληνικές εξαγωγές καταγράφουν αύξηση μεγαλύτερη από 25%.

Συνολικά, εκτιμούμε για το διάστημα Ιανουάριος - Μάιος 2011, οι ελληνικές εξαγωγές θα σημειώσουν αύξηση κατά 39,7%, ενώ το εμπορικό έλλειμμα θα σημειώσει συνολική μείωση κατά 33,1%, συγκριτικά με το αντίστοιχο διάστημα του 2010. Σε ό,τι αφορά τη συνεισφορά τους στο ΑΕΠ (εξαγωγική επίδοση),

Εξάγω” είναι πιο αναγκαίο από ποτέ

“ Υπάρχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης στον κλάδο παραγωγής υψηλής τεχνολογίας, αλλή και δυναμική να υλοποιηθούν ”

κατατάσσεται στην προτελευταία θέση στην κατάταξη εξαγωγικής επίδοσης της ΕΕ-27, ενώ για το Ηνωμένο Βασίλειο που κατέχει την αμέσως υψηλότερη θέση στην κατάταξη, οι εξαγωγές της συνεισφέρουν με 19,3% στο ΑΕΠ. Σύμφωνα με έκθεση του ΔΝΤ και τη μέθοδο των σταθερών μεριδίων αγοράς, η αύξηση των ελληνικών εξαγωγών είναι αποτέλεσμα της αύξησης του παγκόσμιου εμπορίου και όχι της προϊόντικής

σύνθεσης των εξαγωγών, της γεωγραφικής κατανομής των εξαγωγών ή της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας. Διαπιστώνουμε κατά συνέπεια, ότι η ανάγκη υιοθέτησης του μοντέλου ανάπτυξης “Παράγω & Εξάγω” είναι πιο αναγκαία από ποτέ.

Ποια είναι η πορεία των εξαγωγών τεχνολογικών προϊόντων και υπηρεσιών και ποιες είναι οι εκτιμήσεις για την πορεία τους;

Είναι γεγονός, ότι οι εξαγωγές προϊόντων χαμηλής τεχνολογίας σταδιακά δίνουν τη θέση τους στα προϊόντα μέσης τεχνολογίας (μάλιστα το ποσοστό συμμετοχής έχει υπερδιπλασιαστεί). Ωστόσο, σαφώς, συνολικά η διάρθρωση των ελληνικών εξαγωγών κατά τεχνολογικό περιεχόμενο παραμένει δυσμενής συγκριτικά με εκείνη της ΕΕ-27, καθώς τα 2/3 του συνόλου των εξαγωγών εξακολουθούν να είναι χαμηλής τεχνολογίας, έναντι 1/3 στη ζώνη του ευρώ. Συνολικά, αυτό που μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα είναι ότι η συμμετοχή των παραδοσιακών προϊόντων υποχωρεί θεαματικά στις τελευταίες δύο δεκαετίες, ενώ αυξάνεται η συμμετοχή των προϊόντων που

Το μοντέλο ανάπτυξης “Παράγω & Εξάγω” είναι πιο αναγκαίο από ποτέ

ενσωματώνουν περισσότερη γνώση και είναι υψηλότερης τεχνολογικής στάθμης. Εκτιμώ, ότι υπάρχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης στον κλάδο παραγωγής υψηλής τεχνολογίας, αλλά και δυναμική να υλοποιηθούν. Αρκεί να δοθούν στις ελληνικές επιχειρήσεις τα κατάλληλα αναπτυξιακά κίνητρα και εργαλεία, για να μπορέσουν να κάνουν τα “άλλαμα” που έχουμε ανάγκη ως οικονομία.

Πώς μπορεί η φετινή ανοδική εξαγωγική δραστηριότητα να έχει διάρκεια και μακροπρόθεσμα αποτελέσματα; Ποιες είναι οι απαιτήσεις σε πόρους και εργαλεία για την ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών;

Δεδομένης της έμφρασης που έχει δοθεί από τις επιχειρήσεις αλλά και από την Κυβέρνηση, καθώς αποτελεί μονόδρομο για την επιβίωση, η φετινή ανοδική πορεία της εξαγωγικής δραστηριότητας, θεωρητικά πρέπει να συνεχιστεί. Και θέλουμε να συνεχιστεί. Και θα βάλουμε τα δυνατά μας για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος. Ωστόσο, το μεγαλύτερο εμπόδιο σήμερα για την επιχειρηματικότητα, εντός και εκτός συνόρων, είναι η έλλειψη ρευστότητας. Ήδη οι κινήσεις του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, κυρίου Μιχάλη Χρυσοχοϊδη, για τα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία για την ενίσχυση των εξαγωγικών επιχειρήσεων (ΟΑΕΠ - χρηματοδότηση των εξαγωγικών επιχειρήσεων μέχρι του ποσού των €200.000 και για διάστημα μέχρι 4 μήνες, ΕΤΕΑΝ - Ενεργοποίηση Ταμείου Επιχειρηματικότητας, παροχή εγγυήσεων σε δάνεια για έκδοση τραπεζικών εγγυητικών επιστολών, για επενδυτικά δάνεια με σκοπό την ίδρυση νέων, καθώς και την ανάπτυξη και διεθνοποίηση υφιστάμενων επιχειρήσεων, κ.ά.) θεωρούμε πως βρίσκονται στη σωστή κατεύθυνση.

“ Εξάγουμε κυρίως σε γειτονικές και γνωστές αγορές της ΕΕ-27, όταν σε παγκόσμιο επίπεδο, κυριότερες εισαγωγικές δυνάμεις είναι: η Κίνα, οι ΗΠΑ, η Γερμανία και η Τουρκία ”

Ζητούμε την ταχύτερη δυνατή ενεργοποίηση και σωστή και αποτελεσματική λειτουργία των νέων χρηματοδοτικών μέσων για να συνεχιστεί η άνοδος των ελληνικών εξαγωγών και να έχει διάρκεια και αποτελέσματα σε μακροπρόθεσμο επίπεδο.

Με ποιον τρόπο και σε ποιους τομείς μπορεί η Ελλάδα να διαφοροποιηθεί και να αποκτήσει εξαγωγικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα;

Όλοι μας γνωρίζουμε ότι η Ελλάδα έχει ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα έναντι των ανταγωνιστών της. Το πρόβλημα, ωστόσο είναι ότι δεν τα εκμεταλλεύεται κατάλληλα. Από τα στατιστικά στοιχεία του παγκόσμιου εμπορίου διαπιστώνουμε, ότι απέχουν αρκετά οι διεθνείς εισαγωγικές τάσεις από τις ελληνικές εξαγωγικές. Ενδεικτικά να σας αναφέρω, ότι από τους 20 πρώτους σε αξία ελληνικούς εξαγωγικούς κλάδους, μόλις οι 6 βρίσκονται στους 20 πρώτους σε αξία εισαγωγικούς κλάδους σε παγκόσμιο επίπεδο. Κλάδοι που σε παγκόσμιο επίπεδο σημειώνουν ανοδική τάση στις εισαγωγές, στη συμμετοχή τους στις ελληνικές εξαγωγές καταγράφουν μείωση. Εξάγουμε κυρίως σε γειτονικές και γνωστές αγορές της ΕΕ-27 (κυρίως Ιταλία, Βουλγαρία, Κύπρος και Γερμανία), όταν σε παγκόσμιο επίπεδο, κυριότερες εισαγωγικές δυνάμεις είναι: η Κίνα, οι ΗΠΑ, η Γερμανία και η Τουρκία.

Διαπιστώνουμε κατά συνέπεια ότι δεν υπάρχει κάποια στρατηγική στον τομέα των εξαγωγών, που θα ορίσει σε ποιους κλάδους και ποιες αγορές θα δοθούν ενισχύσεις και αν σήμερα, με την υπάρχουσα κατάσταση οι ελληνικές εξαγωγές σημειώνουν αυτή την ανοδική πορεία, αν στοχεύσουμε συγκεκριμένα σε κλάδους και αγορές όπου έχουμε συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι του ανταγωνισμού, τα αποτελέσματα θα είναι ακόμα πιο έντονα θετικά. Λόγω χαμηλού επιπέδου τεχνολογίας αλλά και απουσίας ουσιαστικής ενημέρωσης των ελληνικών επιχειρήσεων, σήμερα δεν γνωρίζουμε τι ζητάνε οι διεθνείς αγορές, με αποτέλεσμα να μην μπορούμε να διεκδικήσουμε μερίδιο, γιατί τα προϊόντα μας στερούνται ανταγωνιστικότητας και είναι αδύναμα να ακολουθήσουν τις διεθνείς τάσεις. Χρειαζόμαστε την πληροφόρηση μέσα από ένα εργαλείο πολιτικής, που θα δώσει τις κατάλληλες κατευθυντήριες γραμμές στη Στρατηγική Εξαγωγών που προσπαθούμε να χτίσουμε, οι φορείς εξωστρέφειας σε συνεργασία με την Κυβέρνηση για να μπορέσουμε με σαφήνεια να ορίσουμε τους τομείς στους οποίους μπορεί η Ελλάδα να διαφοροποιηθεί και να αποκτήσει εξαγωγικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. 1

Ο κύριος Δημήτρης Λακασάς είναι Πρόεδρος του Συνδέσμου Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος (ΣΕΒΕ)